

cikkének tendenciája, a mikor ő maga is ugyanabba a hibába esik mint a melyet a szerkesztőségnek magának imputál. Ugyanis ő maga is nagyon keveset irt tulajdonképen Csurgoról s nagyon is általános mederben tárgyalta szomorú viszonyainkat.

Ha pedig most valaki ezek után azt hiszi, hogy én Delta igazságainak ellenkezőjéről volnék meggyőződ e, úgy nagyon téved. De meg az a bizonyos legelső sem akarok lenni, a kitől ő azt a bizonyos legelső követ várja. Erre a pontra érve az olvasóban egész természetszerűleg ébred fel az a kérdés, hogy hát akkor tulajdonképen mit is akarok. Hiszen ha azokat a keserű pilulákat már egyszer Deltától be kellett venni; minek kelljen ugyanazokat még egyszer lenyelni.

Oh távol áll tőlem annyi dekadentia, hogy a már egyszer megemésztett dolgokat újra feltáldjam. De mivel nagyon jól tudom, hogy Delta keserű adagját oly rövid idő alatt megemészteni nem lehet, sietek hozzájárulni egy kis . . . savanyu garnirunggal.

Előre bocsátom, hogy én Csurgó társadalmi viszonyait nagyon kevésbé ismerem. Cikkirő elődöm azonban egész bátran odatehette volna legfelül „csurgói viszonyok” helyett a „vidéki viszonyok” címet. Mert bizony elég szomorú való, de tény, hogy hazánkban egy néhány nagyvároson kívül, mindenütt pang a társadalmi élet. Nem mintha a nagyvárosban nem volnának kasztok, nem volna korrupció. Van. De még csak ott van igazán. A hibát ott kell keresni, hogy a vidék kisebb társaságában, hogy úgy mondjam, zártabb levegőjében, mindeme anomaliák jobban szembe tűnnek s azok hátrányos hatását, a társadalom egyes tagjai jobban megérik.

Hiszen lehetne ezen is segíteni, De igen nehezen. No meg nem is olyan nagyon egyszeriben s e célra nem is elegendő egy-egy kisebb-nagyobb vezércikk. Sokkal nagyobb emotio kell ahhoz. Erőteljesebben s a

centrumból kellene kiindulnia a tisztító áramlatnak.

A min igenis könnyebben lehetne segíteni, az azon félszeg szokások tömege, a melylyel a vidékiek saját életüket keserítik meg.

Azt az operette-szerű, kicsinyeskedő legkört kellene egy kis friss modernebb, szabadabb levegővel felújítani. Azokat a társadalmi bekljókat kellene a felvilágosodottság pörölyével széjjel zuzni, a melyek csupa ósdi elfogultságból leléncolják a vidék intelligenciáját.

Avagy önök kedves hölgyeim es uraim nem áhitozzák az igaz, természetes, önzetes szabadságot. Az önök ereiben nem ver gyorsabban a vér, e szent, e nagy, nemes szó hallatára. Önök nem érzik, hogy tiszta szabadság nélkül élni sem érdemes. Önök nem epednek azon jobb idők után, amikor a vidéken is, nemcsak a független nagyvárosban, kiki saját belátása, saját önzetes gondolkodása szerint fog cselekedhetni. Szóval — hogy egy egyszerű, de velős példával jellemezzem gondolatom — amikor nem kell majd avval törődnünk, hogy a szomszéd mit főzött ebédre, ha az ebédünk sorrendjét akarjuk megállapítani.

Delta a hívó reménysegevel fejezte be mondanivalóját — én nem hiszem hogy e jobb idő oly egyhamar bekövetkezzék, mert annak első kriteriuma e bölcs mondás szem előtt tartása: ne ítélj, hogy ne íteltess. És hát bizony, valljuk be őszintén, hogy mi vidékiek erről a jó szokásunkról tudnánk legnehezebben leszokni.

Most pedig, még csak az én kötetkedő természetem egy mosolygó következtetésének akarok helyet szorítani. Az illető cikkirő ur, cikke végén is beleesik ugyanabba a következtetésbe, a melyről már legelől említést tettem. Ugyanazt a hibát követi el, a melyet ostoroz; önmaga is vidékieskedik, a mikor egy egyszerű kis igazmondás alkalmával álnév alá bujik.

Lukács Aladár

állatorvos és lapszerkesztő.

Aposztrotálnak, tehát szólnom kell Csak néhány szót. Azt is röviden, de őszintén.

Örülök, hogy a környéken is visszhangra talált szózatom, de sajnálom, hogy helyben nem akadt senki, aki erveikkel mutatta volna ki állításaim helytelenségét. Kritizálni nagyon könnyű, valakit a magas lóról lesajnálani meg könnyebb, de az igazság ellenkezőjét bebizonyítani lehetetlen.

Csodálkozom azon, hogy mért bujtam alnév alá. Említettem már: szólj igazat — betörök a fejed. S nekem a fejemre nagy szükségem van: kenyeret keresni és családomat fenntartani.

Sokan szidták e napokban, de többen helyeselték állításaim igazságát S ha néhol talán kissé erős is voltam, bántani senkit sem bántottam. Aki mégis haragszik, annak bizonyára nincs igaza.

Tagadom azonban, hogy keveset irtam Csurgoról s csak inkább általánosságban. A t cikkirő ur nem ismeri viszonyainkat s azért nem értheti állításaim lokális vonatkozását.

Cikkirő ur szerint a centrumból kellene kiindulnia az erőteljesebb tisztító áramlatnak. Hát hol az a centrum?? És miért nem indul ki belőle a tisztító áramlat? Erre tessék receptet írni!

A légkört kellene felfrissíteni cikkirő ur szerint. Ebben igaza van. De arra, hogy miképpen? — adós maradt a felelettel! Pedig meg tudta volna mondani; de jobbnak vélte hallgatni, tán épen azért, mert ő kiírta a nevét.

Az álnév használata pedig épen nem vidéki szokás. Tessék csak elolvasni a fővárosi napilapokat, igen sok társadalmi cikk a szokott írói álnév alatt lát napvilágot. S végre is nem az a fő, hogy ki ír, hanem az, hogy mit ír.

Abban pedig tévednek a tisztelt ócsárlóim, hogy cikkemet egy másik lapból ollóztam ki s csak a címet irtam föléje. Hosszu évek keserves

ideig beszélgetve a jövevények eltávoznak

A kitűzött időben a legény megtudja a szülők határozatát s ha a lány sem ellenkezik úgy a legközelebbi vasárnap a papnak, mesternek és az anyakönyvvezetőnek egy boldog párban van alkalma gyönyörködni.

A harmadik hirdetés előtti napon van a kézfogó.*) — A vőlegény, a két tanu és a kérőasszony megjelennek a menyasszony szüleinek házában, hol a meghívott rokonság várja őket. Egy vendég kérde tőlük:

— Mit keresnek?

A vőlegény kíséretéből felelnek:

— Egy csillag tűnt fel nekünk. Az vezetett ideig minket, itt eltűnt, most azt keressük, mert nélküle nem tudunk tovább menni.

Erre a házbeliek egy kis lányt vezetnek elő s kérdik:

— Ez az a csillag?

Felelet: Nem!

Ezt több lánykával is ismétlik, végre elővezetik az igazi csillagot, a menyasszonyt:

Ez az, ezt kerestük!

Ez után vacsora következik, utána tánc, — kivilágos kiviradtig. — Még az est folyamán a menyasszony a vőlegénynek 2—3 értékesebb kendőt ad, ez a jegykendő. Viszonzásul a vőlegény jegypénzt ad — néhány forint erejéig.

*) Ez lokális jellegű szokás, más—más időpont-hoz van kötve.

Pár hét múlva jön csak az esküvő és az ezt követő lakodalom.

Mielőtt tovább mennék, leírom a lakodalom hivatalos tényezőit.

A vőlegény részéről úgy, mint a menyasszony részéről vannak:

1. Násznagyok,
2. Nászaszonyok.
3. Nyoszoló lányok,
4. Vőfények,*)
5. Egy nyoszoló asszony.

Ez a „násznép”

Az esküvő napján a násznép és a rokon-vendégek a menyasszonyos házból a templomba mennek.

Mielőtt azonban elindulnának, a menyasszony czipőjébe egy gerezd fokhagyma, és egy pénzdarab kerül. — A czipő szárába egy darabka fát dugnak, melyet az udvarból kiérve, a nyoszolóasszony kihuz, és az udvarba dobja, hogy a szarvasmarhákat a rossz szemek meg ne ronthassák.

Az egyházi áldás is megtörténvén, a templomból kijövet a menyasszony rálép a vőlegény lábára, hogy a feleség erősebb legyen férjénél. — A vőlegény haza kíséri a menyasszonyt, s kiki haza távozik, mert a tulajdonképeni lakodalom csak este felé veszi kezdetét.

Amint a menyasszony haza ér, azonnal bevezetik az istállóba, ott összetiportat

*) Tulajdonképen vőfély, de Somogyban nagyrészt „vőfény”-nek mondják, azért én is így használom.

nak vele egy tyuk-tojást, ezzel bekenik, illetve végig húzogatják a teheneiket, hogy a szem ne árton nekik, — Azután az udvarra vezetik, hol a menyasszony fejére tesznek egy szakajtót — zombárnak is hívják — melyben gabona van. A szakajtóban levő gabonát a menyasszony hátra felé szétszórja; ennek jelentősége: a menyasszonyból jó gazdaasszony legyen. — Az udvarról a kamrába megy a menyasszony hol egy nyitott hordóba bujtatják, kezébe poharat adnak, melyben bor van, a vőlegényt pedig úgy helyezik el az udvaron, hogy a menyasszony láthassa őt. — Így elhelyezkedve a menyasszony ezt mondja:

— Nem iszom ezt a bort, hanem ennek a mérgét.

Ennek a jelentősége a vőlegényre vonatkozik: ne legyen részeges. — Még ezzel nem merült ki a program! A kamrából a konyhába vezetik a menyasszonyt, de a legnagyobb füst közé, hogy a házasság gyümölcsei bogár-szeműek legyenek. — A sütő-lapátot is átlépi a menyasszony, hogy minden asszonyi-betegségen könnyen keresztül-mehessen. A konyhából a szobába mennek, hogy itt is megtegyék azt, amitt kell. Itt az anya a menyasszony fejét 3-szor gyengéden az ágyhoz nyomja, hogy férje, ha berug, fekdüjjék le és ne házsártoskodjék. — Ez után a vőlegény is haza megy. Ugy 5 óra tájban, d. után, a vőlegény násznépének kíséretében a menyasszonyért mennek. — A

tapasztalataiba mártottam a tollamat s ez diktálta minden betűjét cikkemnek.

Általánosságot is panasznak cikkemben. Helyes. Legközelebb majd részleteket fogok bemutatni helyi viszonyainkból, melyeket felfrissíteni s átalakítani nagyon óhajtható volna.

De ne hagyjanak magamra tollforgató lateiner uraim! Mutassák meg Önök is, hogy többet ér a cselekedet, mint az arany-hallgatás!

Delta.

Souogymegyei tankerület

Felügyelősége
4592. számhoz.

Községi Elöljáróság

Csurgó.

Tudomás és további intézkedés végett értesitem az Elöljáróságot, hogy a nm. vallás és közokt. Minister ur f. évi December hó 5-én 84828 szám alatt kelt rendelete szerint a csurgói állami tanító-képzőintézetrel kapcsolatos gyakorló leányiskolát mint amelyel az ottani gyakorló fiúiskola mellett teljesen felesleges **azonnal beszüntetendő.**

Felhívom ennek kapcsán, a leányiskolába járt tanköteleseknek az ottani felekezeti elemi iskolába való beiskoláztatásáról, esetleg külön községi elemi iskola felállításáról haladéktalanul gondoskodjék.

Kaposvár, 1904. évi dec. hó 20-án

Dr. Gulyás
kir. tanfelügyelő.

A nőkérdésről.

A korszerű kérdések sokféle szempontjai egészen összegabalyítják a felszínre levő társadalmi problémákat. Ma az egyik, holnap a másik próbálja ki rajtunk szellemességét.

Hogyha egy-egy érdemleges és megszívlelést érdemlő gondolatot hallunk, ha egyik-másik író tudományos, akár művészi eszközzel hozzá szól a dolgokhoz, szinte feléledünk. Mert tény, hogy a nagy, mindenkit külön-külön és együttvéve érdeklő dologhoz

hivatottságot érez bárki is hozzászólni, ámde viszont ezzel szemben fennáll az a tény, miszerint nagy horderejű és széles emberretegeket mozgásba hozó kérdéseket taglalni joga igazán csak a kiválóknak, hogy úgy mondjuk a kiválasztottaknak van.

Ilyen fontos kérdés a női nemnek a társadalomban és az állami, jobban mondva jogi életben való érvényesülése, vagy a mint az mostanában divatos, — emancipálása.

A házasság, a női kereseti ágak, a női szabadság (talán szabadosság is) mind egy kalap alá fogattak és kimondatott a szentencia, mely szerint ha a nők tulajdon olyan foglalkozási körben élnek, mint a férfiak, akkor teljes joguk van arra, hogy kivigyék maguknak a férfi nemet megillető minden szabadságot. Ha nincsen meg az a foglalkozásuk, amely őket egy sorba állíthatná a férfiak mellé, akkor itt van a házasság, amely a régi felfogástól eltérően, feloldja a nőt a leánykori zárkózottság alól és odakinálja a titkon óhajtott *vo gel fre i* életet. Régebben volt s az angoloknál még ma is az a felfogás van érvényben, hogy éppen a párta alá jutás képezi zárókövet a leánykori élet könnyűvé-rülésének. A házasság egyuttal megkomolyodást jelent a hidegvérű és felte praktikusan gondolkodó angliu-soknál. Szinte felemelő érzést kelt az a tudat, hogy a házassági frigy olyan intézménynek tartatik, amely alapját képezi egy nemzeti létnek és egy nemzeti jövőnek. Innen, ebből a komoly felfogásból kell magyaráznunk azt is, hogy miért tudott sok apró nemzet évezredekben át joformán ezen erkölcsi folytán egyedül sok más alacsonyabb erkölcsű, bár számban túlsúlyban levő nép között megállani és pedig derekasan megállani.

Nagyon sokan, különösen nők, kardoskodnak amellett, hogy az asszonyok, épp úgy mint a férfiak, élvezhessék azokat az előjogokat, melyeket az ujjor, az individualismus kora

a férfi nem számára biztosított. Ezeket az előjogokat pedig úgy értik és olyképen értelmezik, hogy miként az erősebb nemnek, akként nekik is lehessen felügyelet nélkül, kényük-kedvük szerint élni és szeretni. A házasságot ők elavult intézménynek tartják, a mely csak megköti az emberi szabadságot és béklyót ver az emberi természetnek egyenes kifejlődésére.

Sokkal szűkebbre van szabva e keret, hogysem itt érdemlegesen lehetne megbírálni és ítéletet mondani erről a nagyszabású és az emberi élet leglényegesebb pontjait képező kérdéstről. Itt csak arra lehet és kell szoritkozunk, hogy szóhoz juttassuk a mai kor egyik hivatott emberét, a kit a maga tapasztalatai meg nagy lángesze minősítettek legjobban arra, hogy ezen nagy horderejű dologról úgy beszéljen, mint a ki egy emelkedett szempontból beszélhet.

Ez az ember pedig, aki írásaiban a modern emberiség számára egész új és eddig járatlan ösvényeket jelölt ki, ez az ember, aki korunk minden fájdalmát és örömét, minden gondolatát és érzését magába szivta és hatalmas egyéniségének bélyegével kifejezésre hozta, ez az ember, aki titáni erővel tudott mint kis nemzet szülőltje és mint egy nagyon korlátolt nyelvterület munkása világhirre vergődni, ez az ember Strindberg Ágoston, norvég író.

Mint színész kezdte meg pályafutását. Egy vonás, amely majd minden szellemi heroszszal közös. Később sok küzdelem után a tudományok csöndes révébe hajózott, a hol igen nagy és sokoldalú ismeretre tett szert. Ezen ismeretekkel felszerelve, indult neki az írói pályának. Írói tárgyait mind az asszonyi életből vette és hatalmas zsenije úgy tudta egymáshoz fűzni az események szárait, hogy a női szív mögött megérezhetjük korunk társadalmának minden érverését.

A nőről egyidőben úgy nyilatkozott Strindberg munkáiban, hogy an-

menet jelen két vőfény selyemkendőből készített zászlót visz, a nyél végét narancs díszíti. A menetet cigánybanda zárja be. — Zajossá válik az utca, merre a menet vonul, mi közben dallamosan, vagy a sorok végeit megnyomva ezt mondogatják?

„Az én csizmám sinoros,
Menyasszonyhoz maséroz.
Az én csizmám sárba való.
Az én lábom táncra való.
Huj! huj! huj!
Aki minket legyaláz,
Pokolban legyen kanász!

Igy érnek a menyasszony házához. A ház kapujához érve a vőlegény és két tanuja kívül maradnak, míg a többiek az udvarra vonulnak. Az udvarból a vendégek egyik éltes tagja ilyen kinos kérdésekkel tartóztatja fel a vőlegényt:

— Milyen mély a tenger?
— Mivolt Ádám atyánk vezeték-neve?
— Melyik oldalán van a számárnak több szőre?

A vőlegény hiába spekulál, a dió igen kemény!

Jutalmul a körülállók hatalmasan kinevetik, végül bebocsátják. — De csak a szobaajtóig szabad az út. — Itt a vőlegény és násznépe zárt ajtóra talál. A nyoszoló-asszony kopogtat. A kopogtatásra belülről kérdik:

— Mit keresnek?
— Egy virágszálát.

A szobából egy menyecskét bocsátják ki:

— Ez az a virágszál?
— Ez volt virágszál!
Ezután egy leány jön ki:
— Ez az a virágszál?
— Nem, ez még csak lesz virágszál!
Ez után az egyik nyoszolóányt engedik ki:

Ez az a virágszál?
Ez mihozzánk tartozik, csak esztendőre lesz virágszál.

Végre kijön a menyasszony:

— Ez a mi virágszálunk, ezért jöttünk!

A szoba közepén most az egyesült násznép körbe áll, középre égő gyertyával egy asszonyt állítanak. Most a körben állók arra törekszenek, hogy az égő gyertyát eloltsák. — Ennek is megvan a maga jelentősége, t. i. a gólya ne igen siessen!

Ezután kis vacsora következik. A menyasszonyt és a vőlegényt a tükör alá ültetik, nehogy a mestergerenda alá kerülve, az ablakon keresztül a rossz szemek megrontsák az ifjú párt. Vacsora alatt a menyasszony elé egy nagy fonott kalácsot tesznek, ez a menyasszonykalács. — A menyasszony a neki adott kalácsot egy szál rozsmaringgal disziti föl, de ha ezt tenni elmulasztja, a vendégek valamelyike a rozsmaringot kórószállal pótolja az egybegyűltek nagy derűtségére. — A menyasszony-kalácsot a vőle-

gény házánál az éjfélutáni pálinkázás közben fogyasztják el.

Vacsora után a vőfények a szakácsnétől pár forintért kiváltják a menyasszony ládáját, szekérre teszik, de fiókjait kissé kihuzzák.

Ez azért van, hogy a menyasszony napa (a vől. anyja) hatalmasabb legyen menyénél. Az ágyneműt a nyoszolóleány váltja ki s a szekéren levő láda tetejére helyezi. — Már minden előkészület meg van téve az indulásra, a násznagy megveregeti a mestergerendát, itt a bucsuzás ideje! Kiáll a menyasszony egyik vőfénye és elmondja a falu valamelyik névtelen poétájának ez alkalomra írt bucsuztatóját:

„Egy kis csendességet kérek,
Mig feltett célomban mostan véget érek;
Ami menyasszonyunk felkért szeretettel,
Hogy ő helyette és egész tisztelettel
Végezném bucsuját, bucsuzó szavait,
Hallgassák meg tehát főóhajtasait.
Először is kedves atyámtól kellene bu-

[csuznom,
De fájdalom, hogy vele bucsuszavam nem
[osztatom,

Mert a halál által tőlünk elvétellett
S az örök nyugalom helyére tétellett.
Te hozzád fordulok kedves édes anyám,
A ki nagy hűséggel voltál mindig hozzám,
Mint legdrágább kincsre, úgy vigyáztál
[reám,

nek semmi szín alatt nem kell megadni azokat a jogokat és követeléseket, melyeket mint igényeket az új korhoz támaszt. A nő természetből fogva gyenge és mint ilyen egyszerű-mind hamis is, alattomos is. Ha egyenjogúvá válnék a férfivel, akkor ravaszsága erejével, megtenné azt, hogy felszínre kerülve, meghonosíthatná az ő tulajdonságait, amelyek nem egyebek mint: hiúság, kétszínűség és hízélgés. A világ így, ilyen szellemi indítékok alatt fejlődnek és természetesen: visszafejlődnek, vagy ami még rosszabb, ferdén fejlődnek. Az uralomvágy, a fanatizmus és sok más olyan önző és emberietlen érzés, amit indító ok gyanánt mutathat fel a história, mind különb annál, mint ami elvárható, ha megadatik a nőknek a teljes jogegyenlőség.

Azonban ezzel még nem állítható az, hogy a nők egyáltalán kizárassanak mindabból, amit a férfiak eddig mintegy szabadalomkepen folytattak. Azzal még nem vonul be a társadalomba a női gyengeségek egész sorozata, és legkevésbé veszik át a férfiak a gyengeségeket azzal, ha orvosnőket, tanár-kisasszonyokat kepeztet az állam. Sőt ellenkezőleg, okszerű beosztás mellett egy nagyszabású gazdasági kérdést oldottunk meg ezzel és azt is, hogy a nőket minél inkább eltávolítjuk a férfias természetű és így szabadabban, függetlenül egymástól fejlődhetnek ki a nembeli tulajdonságok.

Am ez éppen a jelzett két női pályáról állítható csak. A nőorvos, ha kiképzí magát gyermekorvosnak, vagy specialistájává válik a női betegségeknek, ezzel egy nagy kulturmissziót teljesít. A gyermeki szív és kedély ugyanis nagyon rokon a női gyengeséggel, amiért nagy hasznot láthatunk belőle, ha nőorvosok ápoló és gyógyító kezei közé kerül a szenvedő apróság, főleg, ha ehhez a gyengeséghez még kellő szakavatottság is járul. Ugyan ez áll a serdülő lánygyermekre is.

Nekik épp úgy szükségük van női képzett tanerőkre mint tanárookra a fiuknak, kik serdülő korban jutnak, abba a helyzetbe, hogy az elméleti foglalkozás megóvja őket a kicsapongásoktól.

Más megítélés alá kerül a nőknek magán és köztisztviselői minősége. Az orvosi és pedagógiai pálya még mindig visel magában bizonyos ideális tartalmat a reális kenyérkereseten kívül. De a hivatalnokoskodás, nevezetesen az a hivatalnokoskodás, amely csak arra való, hogy vagy magánosok, vagy társaság, vagy az állam anyagi gyarapodásának legyen előmozdítója az, bármennyire is szépítgessék a dolgot, soha sem alkalmas arra, hogy a nőben valamiképp kifejleszék nőieségét. A női lélek finomsága eldurvul vagy legalább is közönbössé valik ideális törekvések iránt. Nagyon jól tudjuk, hogy csak az intelligenciának proletárjai adják lánygyermeküket erre a pályára, nyilván azért, hogy a házastalanságuk esetén legyen meg a betéví falat, de az sem tagadható, hogy ezzel egy egész női osztály fosztódik meg legszebb kincsétől: a nőieseségtől.

Strindberg erre vonatkozólag azt hiszi, hogy nem szükséges keresnünk női gyengédségeket. Ezek a gyengédségek nagy követeléseket támasztanak a férfiakkal szemben. Itt van mindjárt a házasság melyet boldognak csak akkor tartunk, ha meg van a házastársak között a harmonia. És miből áll ez a harmonia? Nemde abból, hogy becézgetjük egymást és kijavítjuk egymás hibait. Már pedig a házasság boldogsága — Strindberg szerint — abból állhat, ha kölcsönösen beismerve egymás hibait, ezeket elnézzük, vagy ezek nyomvesztésére törekszünk. Ez az igazi harmonia.

A nő így megmaradhat gyengéd családi objektumnak még akkor is, ha olyan foglalkozása van, mint a fér-

jének. Ezzel megszűnik az alárendeltsége, valamint az uralomra vágyása.

Olyan hivatást a nőnek, mely megfelel istenadta természetének!

Dr. Korniss Laura.

Virágének.

Egy szál fehér gyöngyvirágon
Nyugszik az én néma gyászom.
Melyet nem tud senki sem...
Lázás főmet felé hajtom
S úgy sírok mint siri hanton:
Boldogságom temetem...

A virágom szirma hullik —
Szépsége, színe elmúlik —
Nap-nap után hervadoz...
De az apró könyharmatbul,
Mely szememből rája csordul?
Uj gyöngyvirág fakadoz.

Sugár Jozsef.

Az emberi élet és a karácsonyfa.

Tüneményes képek tárulnak föl előttünk, ámulunk és álmódozunk: Halkan, némán szálingoznak a levegőben a fehér hópihéek, lassan leereszkednek és sűrű, meleg kendőt terítenek az alvó anyaföld merev tagjaira. Pusztaság és csendes a mező és erdő; csak tompa moraj szakítja meg az erdő ünnepi hangulatát? suhogása a fejszének, melylyel karácsonyfákat vagnak le.

Illata mint enyhe balzsam tüdi lelkünket, elsimulnak a faradhatlanság és szenvedélyesség hullámai, gyengéd, engesztelő hangulat lopozik szívünkbe; és ha évközben soha most a legkonokabb egoista is hajlik arra hogy felebarátjának kedveskedjék valamivel.

Meg vannak gyujtva a karácsonyfa gyertyáskái, az ünnepi szoba ajtaja feltárul, s belépünk a karácsonyi csodák birodalmába. Kinek lelke ne emelkedne e pillanatban a mindennapiság érzése fölé? Ajtatósságot érez a gunyolódo és a szkeptikus is és a fényes pompa láttára megrögződnek a gyermekek gyors lábcsúcsai. Visszafojtott lélegzettel bámulnak, s a milyen féktelenül rontottak be, ép oly hallgatagon és illedelmesen lépnek az ajándékokat tartó asztal elé és csaknem félénk tisztelettel fogják meg a csodálatraméltó tárgyakat, melyeket a kis Jézuska hozott — míg csak meg nem török a varázst és ujjongva ugrándoznak.

Jer, hagy' köszönjem meg tenéked azokat
A mellettem tett sok fáradozásokat.
Hadd áldjam meg azon hívséges karokat,
A melyek közt éltem sok boldog napokat!
De nincsen már nálad többé maradásom,
Mert férjem házában lészen én lakásom.
Köszönöm jó szülem, szivemből köszönöm
Egész életedet kísérje szent öröm.
Maradjon már veled áldás és Kegyelem
Életedben az Ur legyen segedelem
Adjon az ég szép kort, hogy sokká lás-

[salak,

Hogy mint hű leányod csókolgathassalak.
Ha majd földi pályád megfutottad végre
Szólítsa Istenünk lelkesed az égbe.
És ott olyan tisztán, mint a nap sugára,
Vigadozzon lelked boldogabb hazába. —
Kedves Testvéreim el ne felejtsetek
Amely tiszta szívvvel eddig szeretettek
Szeresettek mindég, bajban és örömben,
El ne hagyjuk egymást bajban és örömben.
Ápoljátok az én drága jó szülőmet
Helyettem is szolgáljátok, kérelek, őtet.
Úgy áld meg az Isten, a teremő Atya,
Hulljon mindnyájotokra ezek harmatja.
Kedves néném, sógorim hozzátok fordulok
Istentől néktek is minden jót kívánok.
Jó leánytársaim kik eddig voltatok
Elindulásomkor körülöttem álltok,
Szép társaságtokból ime most kiválok.
Istenemtől néktek minden jót kívánok.
A szent ártatlanság szüzies orcája
Legyen élteteknek ragyogó rózsája,

Jó hír, név, becsület legtisztább erkölcsé
Legyen erényetek legdrágább gyümölcse.
Forró óhajastok, mit titokban tesztek,
Mikor vőlegényért titkon esedeztek,
Az ezek Ura adja meg azt néktek.
Kedves alsó, felső jó szívű szomszédim
Rokonim barátim és jóakaróim
Áldjon meg az Isten, szivemből kívánom,
Az örök életből nektek is részt adjon
Az itt maradóknak kívánok jó kedvet,
Nekünk utasoknak boldog érkezetet
Amen!

Elhangzott a bucsuztató s a szerető
anya zokogása is lassan-lassan elcsöndesül
— A menet megindul — a vőlegény háza
fele. — A zene szól, a vig nótázás betölti
a levegőt — Csapong a nota és ha száz
kezem volna is, se tudnék többet elkap-
kodni:

Fehér borsó, gömbölyű
Menyasszonyunk gyönyörű
Huj, huj, huj!
Ez az utca de poros,
Menyasszonyunk takaros
Ej, haj, hej!
Menyasszonyunk gyöngy a nyakán,
Nem lesz többé nyoszolólány!
Tyuhaj! Hej!

Dal, hujjongatás és cigányzene mellett
érkezik meg a menet a vőlegény házához.
— A vőlegény anyja kisiet a ház elé és si-
et a szekéren lévő láda fiókjait betolni, ne-
hogy kihuzva kerüljenek a házba, mert ak-

kor meg a menyasszony hatalma lenne na-
gyobb a napéénál. Mikor a menyasszony a
küszöböt átlépi, szoknyáját felfogatják vele,
mert ha azok érintenék a küszöböt, a meny-
asszonynak vagy napa, vagy az ipa még
abban az évben meghalna.

A szakácsnő az új asszonyt azonnal a
konyhába vezeti, az ételeket végig kostoltatja
vele, hogy belőle jó gazdasszony legyen!

A menyasszony ezután a násznép kö-
zött kiosztja ajándékait, a férfiaknak zseb-
kendőt, a nőknek fejkendőt ad.

A vőfények ékes szavaival egybehívott
vendégsereg már türelmetlenkedik. — Ott
van a tisztelendő ur, a jegyző ur, meg az
öreg tanító, a principális, de ott vannak a
fiatal tanítók is. A pap az Isten igéjével hat
hallgatóira, de csodálatos leginkább asszo-
nyok hallgatják. A férfinem érzi, hogy lako-
dalomban van. — A jegyző a jövő évi adó-
elengedésről beszél, hát a tanító? Oh ez
sokról. Ő érti legjobban a nép nyelvét, ő
fér legközelebb szívéhez. — Nem gesztiku-
lál, hangjában nem skáláz, egyszerűen, nyil-
tan, — mondhatnám naívuul beszél. — És
ezt, megérti a nép, szereti tanítóját, rajong
érte. — A fiatal bojtárok csak nézik — né-
zik a principálist s azon tündönek, hogy
tanultak e ők valaha ilyen tanítói modorról.
Ha nem tanultak, úgy most sokat tanulhat-
nak, a tapasztalás nagy pedagógus!

(Folyt. köv.)

Azután következik az a karácsonyest, melyen elbucszunk az ártatlan gyermekjátékoktól, s aztán mégis a legszebb, melyet megértünk. Áhítatosan meghatva állunk a fa mellett, teljesen érezve és értve immáron a karácsony fenségét szimbólumát.

Évek mulnak és a sors sok örömet, még több bubánatot hoz. Komolyabbak letünk, tán fáradtak is. De ha egyedül állsz is elhagyatva, s nincsen senki, a ki rólad gondoskodnék, vagy a kiről te gondoskodhatnál a karácsonyi hangulat azért mégse fog érintetlenül hagyni. A megélenkülű sürgős forgás felvidít és ha be is hunyod a szemed, szived érzi, hogy valami nagy, valami magasztos dolog készül, s a nélkül, hogy akarnád, felébred benned a vágy, részt kérni az általános karácsonyi boldogságból. Csak fel kell tární szivedet ama sugaraknak, melyeket a kriptában a Jézus-gyermek fölött fénylő csillag áraszt. Valódi igazi karácsonyi örömmel tölti meg a szivedet és tudatára jösz annak, hogy éretted is született a Megváltó, ha mindjárt még oly elhagyatott és beteg, még oly nyomorult és bátoratlan még oly kicsiny, és alacsony vagy.

Igen, a kicsinyeknek és alacsonyaknak kiváló fényesen világít a csillag. Elfelejtetted, hogy Betlehem mezéjén legelébb a szegény pászornak jelent meg? S ha félre is kell vonulnod, a mikor mások fényvel és zajjal ülnek meg karácsony ünnepét, te ezt nem nélkülözöd és nem irigyeled tőlük; mert a karácsonyt kebledben ünnepeled.

Mulnak az esztendők és megjő a karácsonyest, melyen utoljára vagy a csillagó fa mellett. Megöregedtél, de a karácsonyi illat mint megifjító lehelet vonul a lelkedbe és a gyertyácskák fénye a fiatalság ragyogását varázsolja fonyadt arcodra. Amulsz és almadozol és emlékezel társaidra, kik egykor veled együtt álltak a karácsonyfa mellett és most már örök nyugalomra tértek.

A gyertyák elaludtak, a csillag elhomályosult. A kezek, melyek az erdő fácskáját oly vidáman és serényen díszítették, most azzal foglalkoznak, hogy megfoszszák ékeségeitől. Egyedül, szomorkodva áll a fa valamelyik sötét zugban. Egykor, a hóborította erdőben, a nyári napsugarakra áhítózott, hogy megfűrésztölje bennök ágait, majd maga is nappá vált és karácsonyi faklyaként világított az embereknek. Magánosságban és sötétségben pusztuljon el most? — Megint hallatsz a fejsze tompa zaja, ágak zördülnek, haraszt hull, a törzs eltörik — egy csomó fa az imént még oly büszke, csillogó karácsonyfa. Ágai ropognak és recsegnek, lángocskák szállnak felfelé és tüzes csávkában mulik el az erdei fácska rövid, büszke álma.

Klea.

D i d i .Irtá: **Oszesly M. Viktor.**

Volt nékem valamikor egy szőkehajú kis ideálom.

Aranyárga szőszke kis fejcskájával, mindig mosolygó kis arccskájával egy valószínűs kis tündérhez hasonlított.

Valami zsurfélén ismerkedtem meg vele. Még afféle tapasztalatlan gyermekleány volt, ártatlan tekintettel, romlatlan lélekkel.

Az ő gyerekes lelkületével éppen ellenkezőnek tartottam az én komor, borús gondolatvilágomat.

S ahányszor csak az estélyen feléje nyújtottam karomat egy-egy udvarias sétára, mindannyiszor bohókásan kacagva nyújtotta oda apró, hófehér kezecskéit.

En bizonyos ragaszkodással közeledtem mindig feléje. Elragadtatva az ő csodás szépségétől, elbájlolva szemének szelid, bátorító tekintetétől.

S ő mindezt leolvasta arcomról, mert a tánc alatt is egy ártatlan gyermek lelkével simult hozzám, — s én csak bámultam őt, némán, szótlánul . . .

És boldognak éreztem oldala mellett magam.

Még nem volt leány, kit életemben eny-

nyire kedveltem volna már a megismerkedés első percétől fogva.

Bübajos, szeretetreméltó arccskájával, ártatlan lelkével, ábrándos, kék szemével elragadta egész lényemet.

S megszerettem. De ez csak egy sebbel többet ütött az én véghetetlen fájdalom szívében.

. . . És tán egy gond ráncsal többet arcomon.

Nem mintha nem bíztam volna magamban, hogy nem tudom rokonszenvenessé és megszerethetővé tenni előtte magam, — hanem mert ott vibrált szüntelenül agyamban az a gondolat, hogy ő gazdag s én még s e m m i .

A mi szíveink közé is oda szorult a pénz ijesztő kérdése. És marcangolta lelkem, tépte, sebezte szívem kegyetlenül.

Arcom rózsái nap-nap után tűnedezték, csak az ő jóságos, minden bánatot, fájdalmat okozó bübajos arca ragyogott mosolygott le reám.

Éreztem, hogy valamit tennem kell. Nem sokáig vártam.

Bár titokban tartottam a legutolsó pillanatig véghetetlen szerelmemet, egy erős elhatározással kitűztem a célt: messze, el, messze tőle.

Szó nélkül, bucsu nélkül akartam megválni tőle.

Ezt sugta lelkem, de szívem ellenkezőjére készítetett.

Megismerkedésünk negyedik hónapjában látogatást tettem náluk.

Szülei szintén olyan jólelkű, de amellett leányuk jövőjére sokat adó népek voltak. Meglehető szívesen fogadott vendégnek érezhettem magam.

Meghívtak másnap esti zsúrukra is. En elfogadtam.

Tudtam, hogy a holnapi nap csak új és új sebet üt szívében, de az én nagy szerelmem és eszményképem iránti látni vágyásom ösztönzött, hogy ott legyek. Meg annak az angyal arcú, gyermekleánynak a kérő szava:

— Ugye eljön?

És elmentem.

Az a sok komoly arcú dáma, eladóleány, nem tudta megcsak szeretetem legkisebb szikraját sem felébreszteni.

Mert mindenkinél szebbnek találtam az én angyal-arcú kis tündérkémet.

Csak az ő szőszke fejcskáján pihent tekintetem.

Egy bizalmas együttlétkor meg is mondtam neki:

— Didi, én nem hiszem, hogy még észre nem vette volna azt a véghetetlen nagy ragaszkodást és szeretetet, melytől aranyos személye iránt az én nyomorult szívem megismerkedésünk első pillanatától fogva megfékezhetetlenül lángol. Tudom, hogy ki fog gyerekeskedésemért nevetni, de nem tudom megállni, hogy ne közöljem magával, hisz maga oly jó volt mindaddig hozzám, hogy nem és nem tehetem föl magáról, hogy ki nevet megvet ha szemébe mondom: tekintsen bárminek, embernek vagy kutyájának, ott térdelék — megalázkodva a sárga földig, — labai előtt, — de én szeretem magát nagyon, véghetetlenül . . . Nem kérem, hogy visz ntszeressen engem. Nem, ezt nem szabad tennem. Ez szerénytelenség volna tőlem. Csak egygyet, csak egygyet kérek, hogy melótt még végkép bucsut veszek szülővárosomtól és a maga bübajos arccskájától, tekintetétől, igérje meg nekem könyörgő rabszolgájának, hogy nem fog elfelejteni hogy megörzi emlékeimet, mint a hogy örök emlékként vésem szívében én a maga aranyos képét.

S nem nevetett ki Bübajos szép szemével részvételt tekintett reám.

— Hat elmege? — kérdezte.

— Nem tudok itt maradni, mert fáj látnom azt, kiről tudom hogy részemről elérhetetlen, de a kire porszemvalóságom legvégső pillanatáig gondoltam, szívem minde nem . . .

S ő ahelyett, hogy elfordult volna tőlem, odanyújtotta apró kezecskéit enyéimbe s bátorító arccal sugta:

— Ahogy tőlem telik, segíték magán

. . . hiszen . . . hiszen . . . én is . . . szeretem magát . . . nagyon.

Ekkor felénk közeledett Didi egy barát-
nője és Didinek még annyi ideje is csak
alig maradt, hogy odasugja nekem:

— En most betegséget színlelek: azt mondom: lefekszek, s ahelyett, hogy szobámba mennék, a rózsalugasban várom Önt. S én magamra maradtam.

Szívem irtózatossá gyorsan dobogott: csaknem szétverte keblemet.

— Hogyisne! Pár perc múlva csak ketten leszünk az én végtelenül szeretett mindenségemmel. Nem zavarva senki által, egymás karjaiban.

Mire körülnéztem, Didi már nem volt a szobában.

Rövid pár perc múlva megköszöntem a családfőknek a szíves vendéglátást s mivelhogy már elérkezett az ideje a bucsuzásnak, minden feltűnés nélkül hagytam el a termet. Lent a lépcsőházban egy kerti ajtón kiosontam a rózsalugasba.

Ott találtam Dedit.

Egy félvilág boldogságával öleltem át szó nélkül.

Ő nem ellenkezett.

Megcsókoltam.

Ő viszont . . . Hisz szerettük egymást.

. . . hiszen . . . hiszen . . . én is . . . szeretem magát . . . nagyon.

Ekkor felénk közeledett Didi egy barát-
nője és Didinek még annyi ideje is csak
alig maradt, hogy odasugja nekem:

— En most betegséget színlelek: azt mondom: lefekszek, s ahelyett, hogy szobámba mennék, a rózsalugasban várom Önt. S én magamra maradtam.

Szívem irtózatossá gyorsan dobogott: csaknem szétverte keblemet.

— Hogyisne! Pár perc múlva csak ketten leszünk az én végtelenül szeretett mindenségemmel. Nem zavarva senki által, egymás karjaiban.

Mire körülnéztem, Didi már nem volt a szobában.

Rövid pár perc múlva megköszöntem a családfőknek a szíves vendéglátást s mivelhogy már elérkezett az ideje a bucsuzásnak, minden feltűnés nélkül hagytam el a termet. Lent a lépcsőházban egy kerti ajtón kiosontam a rózsalugasba.

Ott találtam Dedit.

Egy félvilág boldogságával öleltem át szó nélkül.

Ő nem ellenkezett.

Megcsókoltam.

Ő viszont . . . Hisz szerettük egymást.

Végtelen szerelmünk közepette is be-
keltett látnom, hogy most még inkább bu-
csut kell vennem Deditől.

— Mig e m b e r nem lesz belőlem és megfelelő állású férfi, addig Didi nem lehet az enyém..

Mindent megmondtam neki.

Ő buzdított.

Fájó szívvel, tépott lélekkel nyujtotta felém bucsuzáskor eper ajkait.

En átfogtam derekát . . . Kis szőszke feje ott pihent keblemen . . s csókoltam, hosszan . . szerelmesen.

Aközben fájdalmasan sugtam neki:

— Tanulok, törekszem, megteszek mindent, hogy magamává tehesselek. S tőled csak szerelmedet kérem, én édes mindenségem; s azt, hogy a te aranyos kis lelked imádkozzál értünk, melyet okvetlen meg kell hallgatni az Urnak, hisz két forrón szerető szív egybeolvadásáról fog az szólólandani!

Egy utolsó csók, egy ölelés s bucsut vettem szőszkefejú angyalkámtól.

— Bezárult utánam örökre a kis kerti ajtó s amint kiléptem házuk kapuján, valami talpesciklandós csárdásba kezdtek benn a teremben . . .

Vig párok perdültek táncra nyomában.

Még midőn befordultam a harmadik utcába, a csendes nyári szellő szárnyán is véltem hallani a majd szilajon, majd pedig elhalón hangzó dallamot.

Másnap elhagytam a várost. Csendes magányba vonultam.

S azóta itt töltöm napjaimat visszavonultan a nagyvárosok örökös zajától, életjelt sem adva magamról, — két év óta.

Didiről már rég nem hallottam semmit.

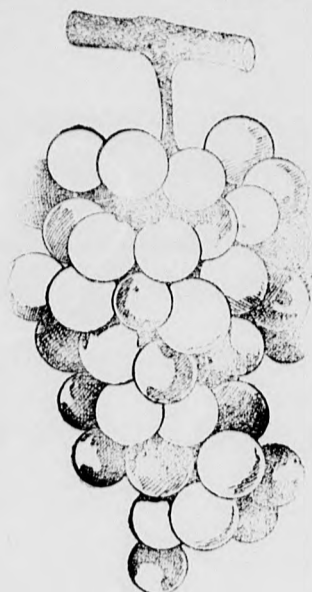
S bár megvagyok róla győződve, hogy sohasem érhetem el azt a pontot, melyre felküzdvé magam, biztosra vehetem, hogy Didi enyém lesz, nincs bátorságom rá, hogy tudassam vele, hogy; „ne várj reám, nem lehetsz te soha az enyém, mert érzem, tudom, hogy sohasem leszek a te aranyos személyedhez méltó.“

Nem írom meg neki mindezt, . . csak hadd álmódjon, csak hadd fesse le szép képében jövőnket, így legalább nem fogja kegyetlenül érinteni kiméletlen tettem.

Meg aztán olyan jól esik nekem tudni azt, hogy van valaki, aki a távolban is szeret, s vár reám, . . álmotlan éjeken lelke itt repked körülöttem, . . örködvé felettem, az én bűnös lelkem felett . .

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolesőbb árak

Legolesőbb árak

Szép és tartós szőlője!

csak annak lesz, a ki *ingyen* kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és áll. felügyelet mellett létesült.

7—20.

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.

➔ A magyar ➔
Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a „PESTI NAPLÓ“ az 1904 év karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „PESTI NAPLÓ“, új és minden eddigi ajándékot messze tuls árnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeckitől és Mányoky-tól kezdve egész a jelenkorig amikor Munkácsi Mihály, Székely Bertalan, Lotz Mihály, Bencur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodato ban nincs még olyan mű, a mely a magyar festőművészet ilyen gazdagságban mutatja be Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki, a melyet me teri kivitelű

ötven műlapon

mutatnak be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színyomású kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre **28 kor.** félévre **14 kor.** negyedévre **7 kor** egy óra **2 kor. 40 fl.** — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VI, Andrássy-ut 27 szám alatt van.

lesz olyan, mint a melyek a Vörösmarty Albumot eseményé avatták a magyar könyvpiacra. Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísélni, úgy, hogy az ötven többszínyomású műlappal együtt A Festőművészet albuma a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A magyar festőművészet albumát meg fogja kapni a „Pesti Napló“ minden előfizetője aki az év végéig, akár havonta is de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden főreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904 évre szülő előfizetésük fejében Vörösmarty Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

V Á G Ó G Y U L A**könyvnyomda, könyvkötészet, könyv és papirkereskedés****Csurgón.**

Ajánlja legújabb betűkkel és díszítésekkel felszerelt

k ö n y v n y o m d á j á t

minden e szakmába vágó munkák izléses és pontos előállítására, úgy, hogy e téren bárkivel kiállja a versenyt. Továbbá

k ö n y v k ö t é s z e t é t,

melyben a legegyszerűbbtől a díszkötésig készülnek könyvbekötések,

K é s z n y o m t a t v á n y r a k t á r á b a n

minden községi, ügyvédi, végrehajtói tejszövetkezeti és hitelszövetkezeti nyomtatványok nagy választékban kaphatók.

➔ **V o n a l z ó i n t é z e t.** ➔

Vidéki megrendelések azonnal elkészítetnek.

VILÁGHIRÜ

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített Számos (kir. körjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48–63 cm. nagyságban ára **20 korona**
Legfinomabb kivitelű *Blom-, Platin- és krétarajz* ára **5 korona**.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítenk mindenkinek *teljesen ingyen*, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint, vagy egyszerre beküldi.

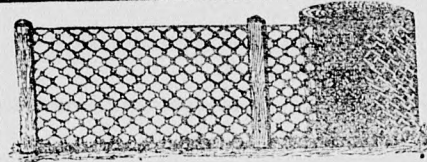
„REKORD”

festészeti műintézet

Budapest, VII. Rottenbiller utca 46.

8-20

Bámulatos olcsó kerítések!

Vágó Lajos

épület és géplakatos, sodrony fonat- és kerítés szövet fonodája
CSURGÓ (Somogym.)

Ajánlja sodrony fonodáját, mindenféle **parkok, kertek, szőlők, udvarok, vadaskertek** stb. bekerítésére.

Ugyszintén **vaskerítések** és **vaskapuk** legdiszesebb kivitelét.

Kivánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

A vidéken lakó családoknak

mellőzhetően
a **hygienikus és teljesen szagtalan** osasz. és kir. szabadalmazott

szobakloset,

mely mint elegáns butoradarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

3betentelő kocsik

Hyg. köpcseszék

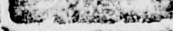
3idettek és irrigatorok

mosdó- és fürdőkádak.

Arjegyzeiket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L
closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
(Kossuth Lajos-utca sarkán.)

A leghiresebb kötőgépek házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képvisellete

BUDAPEST VII. Erssébet k. 23

részletfizetésre is kapható.

Arjegyzeik ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

Fogl József Lajos.

Egy használt pénzszekrény

megvételre

kerestetik.

Hol? Megmondja a

kiadó hivatal.

Ne vegyen senki hangszert

amíg **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabadalom tulajdonos, a Magyar Királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

PÉNZ

4 1/2 00-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsősorú penzintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15–65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1–15 évig terjedő időre *gyorsan és diszretten*.

Bank- és magánadósságok convertálása

LANG SAMU Budapest. VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva. — Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.

Osztálysorsjegyek: 1/4 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50

(Válaszbélyeg.)

GUMI SÁRGZIPÓK

(kalocsni.)

vizmentes gumi hócipők meleg teveszőr béléssel, férfiak, nők és gyermekek részére; teljesen vizmentes gumi-vadász-csizmák férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben eredeti orosz gyártmány a szt.-péteri eumiczipőgyár gyártmánya

KORCSOLYÁK HALIFAX, JACKSON HAINES, GAZEL- LA és COLUMBUS

Legjutányosabb árban kapható

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 2 SZ.

Arjegyysékkal

ingyen és bérmentve

szolgálok.

